

VLADIKA ARTEMIJE: SEM BOGA, NIKO NAM NE POMAZE

Beograd 17.07.2002.- Na konferenciji za štampu održanoj danas u Beogradu vladika rasko-prizrenski Artemije rekao je da pravoslavna crkva na Kosovu i Metohiji neće odustati od obnove i rekonstrukcije porušenih manastira i crkava, dodajući da pomoći za tu akciju, sem od Boga, nema ni sa jedne druge strane. Vladika Artemije je zatim dodao:

-Povod za ovu konferenciju nije bila paljevina manastira Zocista, nego odluka Eparhije rasko-prizrenske da nakon tri godine od egzodusa našeg naroda sa Kosova, rusenja naših svetinja da krene u molitvenu obnovu naših svetinja, jer smatramo da bez Božije pomoći mi kao ljudi sa svojim snagama ne možemo ništa učiniti. Zato smo i odlučili da najpre na našim porušanim svetinjama vrsimo sveta bogosluzenja da vrsimo sv. Liturgiju, nadajući se da ćemo samo uz pomoć Božiju i razumevanje i dobru volju mnogih partnera, pre svega našeg naroda i naše države, pa onda i međunarodne zajednice, da ćemo moći da krenemo u materijalnu obnovu porušenih svetinja.

Tako je Bog htio da krenemo od manastira sv. Vraca u Zocistu, nedaleko od Orahovca, jer je to manastir koji je među prvima i postradao na Kosovu i Metohiji. Budući da je 14. jula bila manastirska slava - manastir je posvećen Svetim Vracima Kozmi i Damjanu, mi smo odlučili da toga dana vrsimo sv. Liturgiju na dvorištu manastira. To je i organizovano uz pomoć KFOR-a i UNMIK policije. Sa raznih strana Kosova i Metohije došlo je monastvo, došlo je i dosta naroda. Liturgiju smo vrsili pod otvorenim nebom, kao najsvetijem hramu u kome Bog deluje, Jer ništa svetije nema od prirode, od hrama pokrivenog nebeskim svodom.

Ta liturgija je bila veoma molitvena, dirljiva. Nismo se tu okupili da bilo koga provociramo, ili iz bilo kojih drugih pobuda, već iz čisto molitvenih razloga i želje da krenemo u viđanje rana naših svetinja, a njih ima mnogo na telu naše Crkve, na telu našega naroda. Kao što su i Sv. Vraci i za života i posle smrti, sve do danas, lećili mnoge bolesnike, vidali mnoge rane, to smo i mi hteli da sa manastirom Sv. Vraca krenemo u duhovnu obnovu, molitvenu obnovu tih naših svetinja. Posle bogosluzenja, ja sam se obratio prisutnima i naglasio da sa ovom sv. Liturgijom počinje obnova manastira Sv. Vraca u Zocistu. Toga dana sam razgovarao sa komandantom nemačke brigade koja je zadužena da obezbeđuje selo Zociste, Orahovac. Rekao sam im da ostavljam trojicu monaha koji će već sutradan, 15. jula, da krenu u rasciscavanje rusevina i vrsenja priprema za pokretanje obnove.

Međutim, oni koji su manastir i porušili, to su albanski ekstremisti iz sela Zocista i okoline, oni su i za vreme sv. Liturgije pokazali svoje pravo lice. Veći broj ih se okupio na brdascu iznad manastira i sve vreme dok je služba trajala oni su provocirali, upucivali razne pogrdne reći i psovke, a to je i zabeleženo.

Kada se narod razisao, kada su napustili manastir, izgleda da je i KFOR napustio zaštitu te svetinje, iako sam direktno molio komandanta da se manastir čuva danonoćno. Očekivao sam, posle onakvog ponasanja albanskih ekstremista, uglavnom omladine, ponovni napad na manastir. To se i desilo istog dana posle podne, oko četiri sata, kada u manastiru nije bilo više nikoga i kada ga je KFOR napustio.

Kada je dakle prestalo obezbeđivanje, kada prestalo čuvanje manastira, oni su resili da dokrajce ono što je bilo ostalo od ranije, pa su na dva mesta u manastiru podmetnuli požar. Ipak, KFOR požarna brigada je intervenisala, požar je lokalizovan.

Ali, KFOR je uskratio pratnju mojim monasima koji su imali da stanuju u Velikoj Hoci, a da tu dolaze svakog dana i rade na rasciscavanju i pripremi za obnovu. Očigledno da nismo naišli na adekvatno razumevanje onih koji su došli po rezoluciji 1244 da donesu mir, bezbednost i sigurnost svim građanima KiM. To se pokazalo odmah po njihovom dolasku, a eto, to se pokazuje i nakon tri godine njihovoga prisustva. Videćemo kako ćemo dalje da krenemo Ali mi ne odustajemo od naše namere. Uzdajemo se pre svega u pomoć Božiju i milost Božiju i u podršku našeg naroda i naše države da ćemo mi ipak krenuti da vidamo te duboke rane na telu srpskoga naroda i srpske crkve. Jer, kroz obnovu manastira i crkava pripremamo u stvari i povratak svih prognanih na svoja ognjišta. S druge strane, svaki povratak našeg naroda daje nam nove snage i nove hrabrosti za obnovu naših manastira.

Posle vladicinog izlaganja, postavljeno je pitanje koliko je akcija dugoročna i kakva je podrška KFOR-a. Vladika rasko-prizrenski Artemije je odgovorio: Planirano je da se manastiri i crkve obilaze, kako je već moguće, celo leto i celu jesen. Iduće nedelje su na redu Osojane, gde se prošle godine vratilo nešto našeg naroda, a nemaju crkvu, nemaju sveštenika. Idemo tamo da se sa njima pomolimo Bogu i da postavimo tu njihovu molitvenu obnovu i njihove svetinje.

26. jula kod Prizrena je proslava 650 godina manastira Sv. Arhangela. Taj manastir je već živ, ali da se pomolimo Bogu da se on podrži i održi. Zatim su u planu Manastir Sv. Trojice, manastir Binac i ostale naše manastire po Kosovu i Metohiji. Imamo dakle, u planu da taj poduhvat traje ne samo ove godine nego sve dok se svetinje budu obnavljale. Što se podrške tiče, mi imamo podršku u tome što imamo pratnju da dodjemo do tih naših svetinja. Čak i naš narod sa Kosova i Metohije uspeva, preko lokalnih sveštenika i preko KFOR-a i UNMIK-a dobije pratnju i dodje na ta naša bogosluzenja.

Ali, kao što ste već čuli i kao što sam već rekao, KFOR otkazuje svoju uslugu da obezbedi ta mesta gde bi se sa obnovom krenulo. Jer, bez stvarnog obezbeđenja tu nije moguće da niko dodje da radi ili da ono što se uradi prezivi makar i jedan dan.

To se pokazalo već kod hrama Sv. Vraca, kada je popodne manastir bio ponovo napadnut i izložen požaru. Ostaje da vidimo i da se borimo i mi i predstavnici naše države i vlade da se takva podrška i takva bezbednost od strane KFOR-a, jer oni su radi toga na Kosovu i Metohiji.

Osim episkopa rasko-prizrenskog gospodina Artemija, na jučerasnjoj konferenciji za novinare govorili su Rada Trajkovic,

Randjel Nojkic i Dragan Velic, pokusavajući da objasne položaj preostalog srpskog zivlja na Kosovu i Metohiji i neophodnosti nacionalnog konsenzusa prema resavanju tog koliko teskog, toliko i znacajnog pitanja. "Vlast u Srbiji i Jugoslaviji jos nema strategiju kako da resi taj problem", rekao je Nojkic, dok je Velic govorio o znacaju predstojećih lokalnih izbora, kao i o znacajnim propustima u registraciji srpskog stanovništva raseljenog sa Kosova i Metohije. Ocenjujuci kao veoma znacajnu ovu dugorocnu akciju eparhije rasko-prizrenske za molitvenu obnovu srpskih svetinja, Rada Trajkovic je, takodje, govorila o tome da Srbi nemaju cak ni jasnu drzavnu strategiju o resavanju problema Kosova i Metohije.

EPISKOP ARTEMIJE SLUZIO U OSOJANIMA

Gracanica, 21. juli 2002.

Episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski gospodin Artemije danas je sluzio svetu arhijerejsku liturgiju u selu Osojane, nedaleko od Kline. Liturgija je sluzena ispred hrama Sv. Arhangela Gavrila koga su tesko ostetili albanski ekstremisti u leto 1999. godine, neposredno nakon zavrsetka rata. Tada je i celokupno stanovništvo Osojanske doline bilo prinudjeno da napusti svoje domove. Osojanci su u izbeglistvu ostali sve do prosle godine kada se 13. avgusta 2001. godine vratila prva grupa od pedesetak stanovnika ovog sela. Danas je u Osojanima zivi 250 Srba i zivot se polako obnavlja. Do sada je obnovljeno 56 kuca i u skoro vreme ocekuje se da se pod krov stavi jos dvadesetak domova. Ova srpska enklava pod stalnom je zastitom spanskog KFOR-a koji je obezbedjivao i danasnje bogosluzenje. Liturgijom u Osojanima nastavljena je akcija OBNOVIMO SVETINJE MOLITVOM ciji je cilj da se na mestima unistenih ili ostecenih pravoslavnih crkava obavljaju bogosluzenja kako bi se one duhovno obnovile i time se pokazalo da se srpski narod ne odrice svojih svetinja. Pravoslavne svetinje uvek su bile duhovna okupljalista srpskog naroda koja su vekovima cuvali srpski i hriscanski identitet. NJihova obnova kljucni je element za povratak prognanog stanovništva. Nakon svete Liturgije obavljeno je saborno vencanje 9 parova, koji, usled teskih okolnosti, nisu do sada bili crkveno vencani.

Turski oficir KFORa naredio ocu Petru da pobrise snimke iz Zocista

ZASTO NEMCI I TURCI SPRECAVAJU MONAHE DA SE VRATE U SVOJU SVETINJU?

Gracanica, 17. jula 2002 . 20.22

Protosindjel Petar (Ulemek) iz Velike Hoce potvrdio je informativnoj sluzbi ERP KIM veceras u 20.15 da je danas konacno uspeo da se probije do zapaljenog manastira Zociste u pratnji UNMIK policajaca i dva vojna policajca, iako za to nije dobio zvanicnu dozvolu lokalnog nemackog komandanta, koji i dalje odbija da se susretne sa predstavnicima Crkve. Otac Petar je video da je manastir stavljen pod zastitu dvadesetak turskih vojnika, pripadnika KFOR-a. Usavsi u manastir o. Petar je poceo da snima najnovija ostecenja koja su nacinjena nakon pozara podmetnutog pre tri dana. Cim je primetio da srpski monah snima video kamerom unutrasnjost oskrnavljenog manastira, turski oficir KFOR-a je prisao iz rekao da o. Petar ne moze da snima u manastiru "jer nema dozvolu nadležnih organa". Nakon toga je vrlo ostro zahtevao da o. Petar pobrise snimljene kadrove i napusti manastir, sto je o. Petar morao naposletku da ucini. Ovakvo ponasanje KFOR-a predstavlja jos jedan primer krajnje arogancije koja vise prilici okupatorima nego mirotvorcima. KFOR nema nikakva ovlastenja da sprecava svestenim licima snimanje unutar objekata SPC i ovaj gest ne moze se protumaciti drugacije nego kao pokusaj da se po svaku cenu prikrije neuspeh KFOR-a koji je pred ocima javnosti dopustio da albanski ekstremisti po drugi put u poslednje tri godine zapale manastir Zociste. Srpska pravoslavna eparhija rasko-prizrenska i dalje ce nastojati da ostvari svoje osnovno pravo i vrati monahe u Zociste kako bi zapoceli obnovu. Dalje ponasanje KFOR-a samo ce pokazati da li je cilj mirovne misije na Kosovu i Metohiji da omoguci povratak svih prognanih i obespravljenih ili da pomaze ekstremne Albance u stvaranju etnicki ciste albanske drzave na ovim prostorima.

KFOR tvrdi da nije u mogucnosti da obezbedi obnovu manastira Zociste

EPISKOP ARTEMIJE PRINUDJEN DA POVUCE MONAHE

Gracanica, 19, juli 2002.

Komandant multinacionalne brigade JUG brigadni general NJolf-Dieter Skodonjski i politicki savetnik glavnog komandanta KFOR-a, g. Maartens de Sitters imali su danas sastanak sa episkopom Artemijem i protosindjelom Savom (Janjicem) u manastiru Gracanica. Glavna tema razgovora bili su nedavni dogadjaji u manastiru Zociste kod Orahovca. I pored verbalno iskazane spremnosti da pomogne svim kosovskim zajednicama, gen. Skodovski je obavestio episkopa Artemija da ipak nije u mogucnosti da obezbedi zastitu za obnovu manastira Zociste. On je izjavio da je najpre "potrebno da se promeni svest lokalnog stanovništva", na sto je episkop Artemije odgovorio da je takvo objasnjenje neprihvatljivo, jer bi u tom slucaju "Srbi trebali da cekaju jos 1000 godina da obnove svoje domove i crkve". Episkop Artemije je izrazio svoje duboko nezadovoljstvo zbog ove odluke, jer je apsolutno nemoguće objasniti da jedna elitna brigada KFOR-a od 6200 vojnika u svom podrucju odgovornosti nije sposobna da osigura bezbednost za obnovu barem jedne porusene pravoslavne svetinje, i to tri godine nakon rata. Prizrenski kraj poznat je kao deo Kosova i Metohije gde jos samo malo Srba zivi i od rata do danas ovim prostorima nije realizovan niti jedan jedini projekat za povratak raseljenih Srba. Dvadesetak pravoslavnih crkava, koje su porusili Albanci nakon rata u ovom delu pokrajine, jos lezi u rusevinama dok se preostalo srpsko stanovništvo iz godine u godinu smanjuje. Samo u gradu Prizrenu od predratnih 8.300 stanovnika ostalo je 65, vecinom starijih osoba.

Pre dva meseca ideja obnove manastira Zociste svesrdno je podrzana od strane americke i nemacke kancelarije u Pristini (amb. Menzies i amb. Schmunk) kao i od strane kosovskog premijera Redzepija. U skladu sa tom inicijativom

14. juna episkop Artemije je sluzio sa svestenstvom u Zocistu svetu liturgiju kojom je najavio pocetak obnove, da bi samo nekoliko sati posle toga lokalni Albanici ponovo zapalili ovaj manastir. Nazalost, nakon danasnjeg razgovora sa nemackim generalom, episkopu Artemiju jedino je preostalo da za sada odustane od planirane obnove i povuce u manastir Decane trojicu monaha koji danima strpljivo cekaju da im se dozvoli dolazak u Zociste. Episkop Artemije je izrazio ozbiljnu zabrinutost, jer ukoliko se bude nastavila takva nekonstruktivna politika KFOR-a Kosovo i Metohija ce postati potpuno monoetnicko drustvo. Obnova manastira Zociste bila je predvidjena kao prva posleratna obnova jedne razrusene pravoslavne svetinje kojom bi se podstakao povratak prognanih Srba u ove krajeve.

U popodnevnim casovima iz Velike Hoce pristigla je i vest da su turski vojnici KFOR-a, koji su obezbedjivali manastir Zociste poslednjih dana, vec povuceni i da je manastir ostao bez vidljive zastite KFOR-a. Lokalni Srbi tumace ovaj potez kao posledicu pritisaka albanskih ekstremista kao i nacin da KFOR izbegne sukob sa njima.

Razgovor sa dvojicom visokih predstavnika KFOR-a potvrdio je uverenje Eparhije da je opsta situacija na Kosovu i Metohiji toliko losa da stoji u potpunom kontrastu sa javnim izjavama u kojima najvisi zvanicnici KFOR-a i UNMIK-a uporno tvrde da je postignut znacajan uspeh u Pokrajini. Dalja smanjenje broja trupa KFOR-a, bez postignutih osnovnih elemenata bezbednosti za sve gradjane, bice velika pogreska koja ce samo ohrabriti ekstremiste i uneti pometnju medju ne-albanske povratnike.

U sustini, napredak koji je za sada postigla misija UNMIK/KFOR-a samo se odnosi na albansku populaciju dok se polozaj Srba, njihova ljudska i verska prava, nisu ni najmanje popravila i jos zavise od hirova lokalnih Albanaca i milosti medjunarodne zajednice. Nakon ovih dogadjaja u Zocistu sasvim je evidentno da nisu Srbi ti koji ne zele da se vrate svojim domovima i svetinjama, vec kosovski Albanci koji ih u tome sprecavaju kao i medjunarodna misija koja se pokazala nesposobnom da stvori potrebne bezbednosne uslove predvidjene rezolucijom SB UN 1244

Naposletku, moze se zakljuciti da su dogadjaji u Zocistu pokazali sasvim jasno da su stvarni pobednici u ovakvoj situaciji upravo albanski ekstremisti, sto u velikoj meri dovodi pod znak pitanja ugled UNMIK-a i KFOR-a i unosi dodatno nepovrenje medju srpski narod.

MANASTIR SOKOLICA OSTAVLJEN BEZ STALNE ZASTITE KFOR-a

Gracanica, 19. juli 2002.

Episkop Artemije danas je ulozio protest predstavnicima KFOR-a zbog toga sto je danski kontingent koji je do sada obezbedjivao manastir Presvete Bogorodice - Sokolica, kod Kosovske Mitrovice iznenada ovu svetinju ostavio bez stalnog vojnog pristustva. Lokalni komandant KFOR-a je objasnio mati Makariji, igumaniji manastira Sokolice, da ce KFOR ubuduce stititi ovu svetinju saljuci s vremena na vreme vojne patrole. Episkop Artemije je urgentno zatražio od politickog savetnika gen. Valentena, g. De Sitera da se sto pre vrati kontrolni punkt pred manastir Sokolicu, koja je inace okruzena albanskim selima i prilicno je udaljena od najblizeg srpskog naselja.

I pored protivljenja KFOR-a Crkva trazi da joj se omoguci obnova manastira Zociste i drugih svetinja

EPISKOP ARTEMIJE TRAZI OD MIHAELA STAJNERA OBNOVU PORUSENIH SVETINJA

Gracanica, 21 . juli, 2002 .

Episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski gospodin Artemije uputio je urgentno pismo sefu UNMIK-a g . Mihaelu Stajneru zahtevajuci od njega da omoguci obnovu porusenih srpskih pravoslavnih crkava na Kosovu i Metohiji. Pismo glasi:

Gracanica , 20. juli 2002. g.

G. Mihael Stajner

Specijalni predstavnik Generalnog sekretara UN za Kosovo i Metohiju

Postovani g. Stajner,

Pre dva meseca, po dogovoru sa sefom americke kancelarije u Pristini, amb. Menzisom i sefom nemacke kancelarije g. Smunkom, posetili smo manastir Zociste kod Orahovca zajedno sa g. Redzepijem i g. Tacijem kako bismo razmotrili mogucnosti za obnovu ove svetinje razrusene nakon rata. Cvrsto sam bio uveren da su gospoda Menzis i Smunk, kao i pomenuti albanski lideri podrzali ovu ideju i izrazili spremnost i da finansisijski doprinesu obnovi ovog manastira.

Dana 14. jula ove godine sluzio sam prvu posleratnu Liturgiju u Zocistu sa mojim svestenicima i vernim narodom. Nazalost, nakon sluzbe koja je konstantno bila ometana od strane lokalnih Albanaca, preostale zgrade manastira su po nasem odlasku bile zapaljene, posto manastir nije bio stavljen pod zastitu KFOR-a. Jucer sam se sreo sa brigadnim generalom Skodovskim i pokusali smo da razjasnimo neke nesporazume koji su se dogodili zbog nedostatka koordinacije. Medjutim i pored toga, nismo naisli na njegovu podrsku i spremnost da nastavimo sa procesom obnove manastira. Jednostavno ne mozemo da razumemo da KFOR nije u stanju ili nije voljan da obezbedi obnovu barem jedne pravoslavne svetinje tri godine nakon zavrsetka rata, dok su u medjuvremenu sve tokom rata porusene dzamije popravljene, a mnoge i nove podignute. Za takav stav nema legitimnog opravdanja i zato ne mozemo da prihvatimo takvu odluku KFOR-a kao definitivnu.

Obnova manastira je jedan od kljucnih koraka u procesu povratka nasih prognanika na Kosovo i Metohiju zato sto su se Srbi uvek okupljali tamo gde su bile njihove svetinje. Zato planiramo da sa svom energijom zahtevamo obnovu manastira Zociste kao i ostalih nasih porusenih manastira i crkava. Cvrsto verujemo da je to nase neotudjivo pravo koje je garantovano svim medjunarodnim poveljama o ljudskim pravima kao i Rezolucijom SB UN 1244.

Zato racunamo na vasu pomoc i podrsku KFOR-a u ovom pitanju. Iskreno vas molimo da razmotrite mogucnosti kako mozemo da nastavimo sa zapocetom akcijom bez daljeg odlaganja i konacno nakon tri godine pocnemo da stvaramo osnovne uslove za normalan zivot svih zajednica. Protivljenje albanskih lidera nije opravdana prepreka i ne sme biti

tolerisano. Ako nastavimo da cekamo da oni promene svoj nacin razmisljanja nijedan Srbin se neće vratiti na Kosovo i Metohiju za 1000. godina. Demokratija Kosova i Metohije mora se graditi sa cvrstom odlucnoscu, a ne simulirati uz jedan preterano popustljiv stav prema onima koji ne zeze istinski mir i multietnicnost.

Iskreno ocekujem vasu podrsku i razumevanje

+ Artemije

Episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski

Informativna sluzba ERP KIM

AKCIJA KANCELARIJE SPC U VASINGTONU

OTVORENO PISMO

Predstavniku Bendzaminu Gilmanu

Dragi kongresmene,

Pisem vam zbog brige i mucen cinjenicom da ste vi, zajedno sa predstavnikom Tomom Lantosom 27-28. juna 2002. predložili Predstavnickom domu rezoluciju 467 - Nezavisnost za Kosovo (zvanicno priznat naziv je Kosovo a ne Kosova). Moze se samo predpostaviti da je ovo posledica vases nedavnog ucesca na Albansko-americkoj gradjanskoj ligi odrzanoj 28. aprila 2002. i rucka koji je priredjen na 12. godisnjicu Fondacije u NJu Jork Sitiju. Glavni govornik bio je senator Dzozeff Bajden, dok ste vi i predstavnik Lantos ucestvovali kao pocasni gosti ovom „pozdravu albanskoj slobodi“.

Cenjeni gospodine, osnovna postavka vase Rezolucije je potpuno netacna, posto vi zasnivate potrebu za kosovskom nezavisnoscu na necem sto vi smatrate da je slicno situacijama u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Makedoniji. U najboljem slucaju, paralela je neadekvatna. Isto tako, a to je cak i vaznije, sadasnja politika vlade SAD stoji dijametralno suprotno u odnosu na nezavisnost Crne Gore, posto bi dalje podele sluzile podrivanju regionalne stabilnosti. Kosovo nije nikakav izuzetak.

Imajuci sve ovo u vidu, prilazem vam vrlo recit odgovor oca Save Janjica pod naslovom Izgradnja drzave ili Simulacija demokratije na Kosovu koji je usledio na prezentaciju Vetona Surojia od 10. juna 2002. u Institutu za mir SAD. U osnovi, Suroi je pokusao da prebaci na UNMIK krivicu za sve, od korupcije do birokratije, kao i za neuspeh u omogucavanju „Kosovarima“ da izgrade svoje sopstveno stabilno drustvo. Sto se tice pitanja ljudskih prava, tu Suroi pokazuje potpunu nezainteresovanost. Moze li biti bilo kakovog razgovora o nezavisnosti dok se ne garantuju i osiguraju osnovna prava svih ljudi na Kosovu?

Naprotiv, sve do danasnjeg dana ne prekida se jedna krajnje mucna pojava - namerno rusenje srpskih pravoslavnih crkava i svetinja, sknavljenje grobalja, sikaniranje i zastrasivanje, itd. Molim vas da pregledate prilozene clanke. Ironija je da je ovaj zabrinjavajuci razvoj poceo tokom Erli Hauz Skupa od 10 -14. juna 2002., kada su albanski i srpski lideri sa Kosova dosli u Vasington da raspravljaju o izgradnji institucija i da 19. juna 2002. svedoce pred Helsinskim komitetom za ljudska prava o Kosovu, a treba dodati i sledece:

13. jun 2002. U Orahovcu zateceno oskrnavljeno srpsko pravoslavno groblje

22. jun 2002. Nastavlja se kamenovanje Pecke patrijarsije

24. jun 2002. Zateceno oskrnavljeno srpsko pravoslavno groblje kod Pristine

26. jun 2002. Ostecena jos jedna srpska pravoslavna crkva na Kosovu

1. jul 2002. Na crnoj berzi se pojavilo ukradeno crkveno blago

2. jul 2002. Srpsko Kosovo zbrisano sa lica zemlje

2. jul. 2002. Kosovo: Novi napadi na pravoslavna groblja i manastire

14 jul. 2002. Posle sv. Liturgije Albanci podmetnuli pozar u srpski manastir u Zocistu (sa slikom na kojoj je grafit „Thaci UCK“)

14. jul. 2002. Molitva u razrusenom manastiru (sa fotografijama)

16. jul 2002. Molitva pod policijskom zastitom

17. jul 2002. Monasima jos nije dozvoljen pristup manastiru u Zocistu

Ako se ovakav sistematski teror sprovodi u prisustvu medjunarodnih mirovnih snaga, sta ce onda zaustaviti albanske ekstremiste od potpunog unistavanja svega nealbanskog na nezavisnom Kosovu? Nezavisnost ce poslužiti samo da se prizna kulturni genocid kroz tako flagrantna narusavanja ljudskih i svojinskih prava.

Dalje, u Rezoluciji Predstavnickog doma 467 navodi se sta se desavalo Albancima na Kosovu u vreme Milosevicevog rezima i to je stvarno zalosno. Medjutim, isto tako je zalosno da se potpuno previdelo sve sto se desavalo u deceniji nasilja od 1980. Bas u tom periodu doslo je do albanskog nasilja nad Srbima i nasilnog egzodusa nealbanske populacije. Sve ovo prouzrokovalo da se ukine autonomija Kosova iz 1974. i na kraju dovelo do pojave samog Milosevica.

Nezavisnost za Kosovo bila bi nagrada za nasilje, etnicku mrznju i ciscenje tokom osamdesetih.

Na kraju, kao americki gradjanin, ja sam veoma uplasen da vi, cenjeni gospodine, kao predstavnik NJu Jorka, predložite rezoluciju koja bi potencijalno mogla da posluži da institucionalizuje - kroz nas Kongres - poznato prisustvo medjunarodnih terorista na Kosovu, kad bi se podarila nezavisnost. Ako treba da se borimo sa terorizmom za korist nase domovine u globalnoj bezbednosti, onda moramo biti spremni da isto potvrdimo i delamo na tome iskreno, uprkos Kosovu.

Da zakljucim, jedino logicno i prihvatljivo resenje je da se podari siroka autonomija Kosovu u okviru zajednicke demokratske drzave Srbije i Crne Gore. U suprotnom, predloženi akt kao sto je Rezolucija Predstavnickog doma 467 služi samo da se sankcionise teror i Evropa dodatno podeli.

Iskreno vas

Otac Irinej Dobrijevic

OBRAZLOZENJE PREDLOGA REZOLUCIJE

Rezolucija Predstavničkog doma 467: Nezavisnost Kosova - Cenjeni g. Bendzamin Gilmen
Cenjeni g. Bendzamin Gilmen iz NJu Jorka
u Predstavničkom domu
Cetvrtak, 27. juni 2002.

G. Gilmen: Gospodine predsednice Predstavničkog doma, od prestanka sukoba 1999. koji je imao NATO sa Saveznom Republikom Jugoslavijom, Kosovo je pod mandatom Ujedinjenih nacija. Ali, na Kosovu je napredak zaustavljen nemanjem nezavisnosti i nemogućnošću da ono odluči o svojoj sudbini. Zbog toga, zajedno sa gospodinom iz Kalifornije (g. Lantosom) podnosim rezoluciju koja izražava glediste Predstavničkog doma da SAD treba da izjave svoju podršku za nezavisnost Kosova.

Kosovari, Ujedinjene Nacije, NATO i međunarodna zajednica cine sada napore da ponovo izgrade Kosovo, revitalizuju njegovu ekonomiju, uspostave demokratske institucije samouprave i zacele ratne oziljke.

Pod predsednikom Slobodanom Milosevicem jugoslovenska vlada je uklonila kosovske politicke strukture, na vecini poslova zamenila etnicke Albance Srbima, omogućila firmama u vlasnistvu Srba da preuzmu kompanije u posedu Albanaca i zabranila Albancima kupovinu ili prosirenje imovine.

Kao rezultat sistematskog proganjanja i diskriminacije, danasnja stopa nezaposlenosti na Kosovu je izmedju 60% i 70 %, povecavajući verovatnocu da Kosovari ili udju u mreze kriminala ili da rade u inostranstvu da bi prezivali. Nprekidno nastavljanje ovih ekonomskih poteskoca povecava potencijal proizvedene nestabilnosti regiona.

Jedini nacin da se usmeri problem hronicne nestabilnosti koji mucu region kao i put prema pravoj, dugorocnoj politickoj i ekonomskoj stabilnosti Kosova i regiona lezi na samo u fizickoj i drustvenoj rekonstrukciji Kosova, vec u razmatranju kosovarske nezavisnosti kao resenja. Sve dok se ne olaksa stvaranje masivnih poslova garantovanjem sigurnosti stranih investicija kroz nezavisno Kosovo, uticaj ovih ekonomskih poteskoca mogao bi se pokazati stetnim za interese SAD u regionu.

Tri godine posle zavrsetka rata Kosovo vec pokriva 93% svog budzeta a 7% daju strani donatori, podvlaceci svoju uverenost u rastucu trzisnu ekonomiju, a ne u ekonomiju pomoci. Po jugoslovenskom ustavu iz 1974. kosovo je bilo vecinom ekvivalentno Sloveniji, Hrvatskoj i drugim republikama. U svom polozaju kao „autonoma pokrajina" Kosovo je u praksi ispoljavalo iste moci kao i neka republika. Imalo je svoj parlament, vrhovni sud, narodnu banku, policiju i odbranu. Kroz odluku iz 1968. kao deo jugoslovenskog federalnog sistema, Kosovo je dobilo predstavništvo na saveznom nivou.

Kada su Slovenija i Hrvatska zahtevale nezavisnost, zapadne vlade su iznele slicne argumente protiv priznavanja ovih zemalja. Konacno su, medjutim, te iste zapadne vlade priznale ne samo nezavisnost Slovenije i Hrvatske, vec i Bosne i Hercegovine i Makedonije, jer su shvatile da nezavisnost za ove nacije nije toliko skopcana sa promenom granica, vec sa promenom statusa postojećih granica.

Linije na mapi su ostale iste, ali im je status uznapredovao od republickih u nacionalne. Odgovara da i Kosovarima bude dozvoljeno da slede isti put ka nezavisnosti.

Prema tome, trenutak je da SAD ostanu pri priznanju da pravo samoodlucivanja postoji kao fundamentalno pravo svih naroda kroz izjasnjavanje podrške za nezavisnost Kosova.

Gospodine predsednice, obavestavam svoje kolege da dostavljam kopiju Rezolucije 467 u arhivu.

Predlog Rezolucije 467

27. juna 2002. u Predstavničkom domu g. Gilman (za sebe i g. Lantosa) podneo je sledecu rezoluciju koja je upucena Komitetu za medjunarodne odnose

REZOLUCIJA

Izrazavajući misljenje Predstavničkog doma da SAD treba da izjave svoju podršku za nezavisno Kosovo
Posto SAD i međunarodna zajednica priznaju da pravo samoodlucivanja postoji kao fundamentalno pravo svih naroda;
Posto je Kosovo ustavno definisano kao suverena teritorija na Prvoj narodnooslobodilackoj konferenciji Kosova 2. januara 1944. i ovaj status je potvrđen u ustavu Socijalisticke Federativne Republike Jugoslavije usvojenom 1946. godine, a amandmanima na ustav 1974 sacuvan je autonomni status Kosova kao de fakto republike;
Posto je pre dezintegracije prethodne Jugoslavije Kosovo bilo poseban politicki i pravni entitet sa posebnim i odvojenim finansijskim institucijama, policijom, opstinskom i nacionalnom vladom, skolskim sistemom, sudskim i pravnim sistemom, bolnicama i drugim nezavisnim organizacijama;
Posto je srpski diktator Slobodan Milosevic dosao na vlast 1987. na platformi ultranacionalizma i antialbanskog rasizma, zastupajuci nasilje i mrznju protiv svih ne-Slovena a posebno ciljajuci na Albance s Kosova;
Posto je potom Slobodan Milosevic oduzeo Kosovu samoupravu bez saglasnosti naroda Kosova;
Posto je izabrana Skupstina Kosova, suocena sa ovim nepodnosljivim aktima, usvojila Deklaraciju o nezavisnosti 2. jula 1990., proglasila Republiku Kosovo i usvojila ustav 7. septembra 1990. zasnovan na medjunarodnim zakonskim principima samoopredeljenja, jednakosti i suvereniteta;
Posto je Evropska zajednica pri priznavanju de fakto ukidanja jugoslovenske federacije usvojila principe za priznavanje nezavisnosti i suvereniteta republika bivse Socijalisticke Federativne Republike Jugoslavije i Kosovo potpuno zadovoljava ove principe kao de fakto republika u federaciji;

Posto je narodni referendurni održan na Kosovu od 26. do 30. septembra 1991. na kome je 87% svih biraca sa pravom glasa glasalo i 99,7% se izjasnilo za nezavisnost Kosova od Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije; Posto su, od okupacije Kosova 1989. do vojne akcije NATO-a 1999. protiv Milosevićevog režima, Albanci sa Kosova bili podvrgnuti najbrutalnijim postupcima u srcu Evrope još od nacističke ere i skoro 400000 Albanaca je primorano da izbegne u Zapadnu Evropu i SAD;

Posto je u proleće 1999. skoro 1000000 kosovskih Albanaca izbaceno sa Kosova a bar 10000 je ubila srpska vojska i paravojska;

Posto je Slobodan Milosević optužen od strane Međunarodnog tribunala za ratne zločine i isporučen Hagu juna 2001. da mu se sudi za ratne zločine, zločine protiv čovečanstva i genocid na Kosovu, u Bosni i Hrvatskoj;

Posto su Ujedinjene Nacije uspostavile protektorat Kosova prema Rezoluciji 1244 okončavajući deceniju dugu srpsku okupaciju Kosova i Milosevićev genocidni rat na Kosovu;

Posto su kosovski Albanci zajedno sa predstavnicima srpske, turske, romske, bosnjacke i askalijske manjine na Kosovu održali slobodne i postene opštinske i opšte izbore 2000. i 2001. i uspešno uspostavili parlament 2002. koji je, zatim, izabrao predsednika i premijera;

Posto je 50% stanovništva Kosova mlađe od 25 godina a stopa nezaposlenosti je 60-70%, što povećava verovatnoću da mladići udju u kriminalne mreže čiji je izvor van Kosova ili rade u inostranstvu da bi preziveli dok ne počnu masivni poslovi koji bi garantovanjem sigurnosti stranih investicija kroz uređenu tranziciju ka nezavisnosti Kosova;

Posto je kosovski parlament angažovan u razvijanju demokratije zapadnog tipa u kojoj su svim građanima, bez obzira na etničku pripadnost, garantovana sva ljudska i građanska prava i koji su angažovani u povratku svih Srba koji nisu počinili zločine koji su izbegli sa Kosova tokom i posle rata; i

Posto postoje svi razlozi da se veruje da je nezavisnost od Srbije jedino plodonosna mogućnost za Kosovo, posto autonomija ni jednom nije uspela:

Sada, zato, neka se resi da je to misljenje Predstavničkog doma da SAD treba da:

- (1) javno podrži nezavisnost Kosova i uspostavljanje Kosova kao suverene i demokratske države u kojoj se postuju ljudska prava, uključujući prava etničkih i verskih manjina, kao jedini način za trajan i stabilan mir na Balkanu;
- (2) prizna da kasnjenje rezolucije o konačnom statusu Kosova izlaze opasnosti političku i ekonomsku sposobnost za opstanak Kosova i budućnost Jugoistočne Evrope;
- (3) radi zajedno sa Ujedinjenim Nacijama, NATO i drugim multilateralnim organizacijama da se olakša uređena tranzicija ka nezavisnosti Kosova i
- (4) obezbedi ucesce u pomoci, trgovini i drugim programima za pomoc vladi nezavisnog Kosova i ohrabri dalji razvoj demokratije i ekonomskog sistema slobodnog trzista.

Pojacano lobiranje u Kongresu SAD za nezavisno Kosovo

ALBANSKI OČEKUJU POMOC AMERIKE

BEOGRAD - Kosovski Albanci ocekuju da se sto skorije, mozda vec na jesen, u medjunarodnoj zajednici, pokrene pitanje nezavisnosti Kosovo i Metohijaa. Najavljeno putovanje delegacije Kosovo i Metohije u NJujork, u sediste UN, samo potkrepljuje njihove nade. Tome u prilog ide i pojacano lobiranje u Kongresu SAD za nezavisno Kosovo.

Misljenje predsednika Koordinacionog centra za Kosovo i Metohija Nebojse Covica je da za sada ova inicijativa ne zaslujuje veliku buku u Srbiji, ali, savetuje, da treba biti veoma oprezan. Zato naglasava da treba nastaviti veliki posao izgradnje multietnickog Kosova u sastavu Srbije.

Slovo Rezolucije

I predsednik RO DSS za Kosovo i Metohija Marko Jaksic podseca da je ova inicijativa stara i da su je albanski lobisti cesto pokretali. Jaksic dodaje da je to pokusaj da se stvori albanska drzava tamo gde je nikada nije bilo, i to na temeljima etnickog ciscenja, progona, krvi...

- To se ne pominje ni u Rezoluciji SB UN 1244. Ali, u toj Rezoluciji ne pise ni da su institucije drzave Srbije paralelne i da se moraju eliminisati. Ali, pise ono o cemu se i nasi politicari libe da govore - povratak vojske i policije - primecuje Jaksic.

Predsednik SNV za severno Kosovo Milan Ivanovic istice da bi ukidanjem institucija obrazovanja, zdravstva i pravosudja na severu Kosova bile preseccene veze sa Srbijom i otvaranje prostora za jos jedan korak ka nezavisnom Kosovo i Metohijau, sto Srbi ne mogu da prihvate.

Razgovori o konačnom rešenju statusa Kosova mogući su, najavljuju zvaničnici međunarodne zajednice, tek za nepune tri godine. Kosovskim Albancima se međjutim zuri pa traže lobiste koji bi ih u tome podržali.

Pregovorima do rešenja

U SAD imaju dobar lobi koji nije zadovoljan sadašnjim statusom kvo Pokrajine. Međjutim, inicijativa kongresmena Gilmana i Lantosa izazvala je reagovanja i među američkim analiticarima koji smatraju da se ti zahtevi kose sa dominantnim nacionalnim interesom SAD u ratu protiv terorizma.

Stručnjak za Evropu pri vasingtonskoj Fondaciji "Heritidz" Dzon Holzman smatra da ne treba ocekivati da ce se Busova administracija obavezati da podrži nezavisnost Kosovo i Metohijaa i naglasava da Albanci imaju "aktivan i pametan"lobi u Americi.

"Vashingtonu je u ovom trenutku - buduci da je u toku rat protiv terorizma i da je sasvim moguće da u narednih šest do devet meseci počne rat protiv Iraka - najmanje potrebno da izazove destabilizaciju na Balkanu ili bilo gde drugde. S jedne strane, niko nije zadovoljan Rezolucijom Saveta bezbednosti 1244 i situacijom na Kosovu, a s druge, odluka Vashingtona da Kosovo treba da bude nezavisno vodila bi destabilizaciji. Isti efekat imala bi odluka Vashingtona da Kosovo u nekoj značajnijoj meri ponovo bude deo Srbije", istakao je Holzman u izjavi za Bi-Bi-Si.

Inicijativa za nezavisno Kosovo stara je vise od deset godina, a Albanci nikada nisu krili da im je nezavisno Kosovo glavni cilj i da u tome ocekuju pomoc SAD.

Predsednik Kosova Ibrahim Rugova je po povratku s Medjunarodnog ekonomskog foruma u Kranj Montani pocetkom ovog meseca rekao da je tamo ponovio zahtev za nezavisnoscu, a sa svajcarskim sefom diplomatije Zozefom Dajzom razgovarao je o ekonomskoj i diplomatskoj saradnji.

Vecina zapadnih diplomata deli misljenje eksperta za Balkan pri americkom Institutu za mir u Vasingtonu Danijela Servera, da resenje za konacni status Kosova treba traziti u pregovorima Pristine i Beograda, uz medjunarodno posredovanje.

Za medjunarodno posredovanje su i Albanci, ali su isklucivo za nezavisnost, pa im je zato potrebna pomoc Vasingtona. U samom Vasingtonu su, medjutim, prisutna strahovanja, eventualna odluka o nezavisnosti Kosovo vodila bi destabilizaciji Balkana. Takva odluka ponovo bi izazvala krizu na jugu Srbije, u zapadnoj Makedoniji, a ne bi ostale netaknute ni Crna Gora, ni deo Grcke uz granicu s Albanijom.

Bez vecine

Holzman smatra da ovaj predlog nece dobiti vecinu u Predstavnickom domu Kongresa i u Senatu.

- Cak i ako gresim i oni dobiju vecinu, mislim da bi onda predsednik Bus ulozio veto, pa bi im u tom slucaju bila potrebna dvotrecinska vecina da poniste taj veto i obavezu administraciju da podrzi nezavisnost Kosova - rekao je Holzman za BBC.

Prema izvorima u americkom Kongresu

BEZ NEZAVISNOG KOSOVA

Vasington, 21. jula (Tanjug)

Nezavisnost Kosova je inicijativa koja nema sansu da dobije znacajnu podrsku u Predstavnickom domu americkog Kongresa, ocenjuju danas izvori na Kapitolu hilu.

Rezolucija koju su podnela dva kongresmena u kojoj se trazi podrška Predstavnickog doma za nezavisnost juzne srpske pokrajine, u ovom trenutku je u suprotnosti sa zvanicnim stavom administracije predsednika Džordža Busa, koja smatra da je najbolje zadržati status quo u Pokrajini.

"Podrška nezavisnosti Kosova znacila bi veliki preokret u spoljnoj politici Vasingtona prema Balkanu i uopšte ne ocekujemo da bi ta inicijativa mogla proci kroz Predstavnicki dom i doći do Senata", rekao je Tanjugu izvor iz vladajuće Republikanske partije među članovima senatskog Komiteta za spoljnu politiku.

S tom ocenom slazu se i članovi Demokratske partije iz istog komiteta. "Kada je rec o Kosovu i Balkanu uopšte, demokrate podrzavaju opredeljenje republikanske administracije", receno je jugoslovenskoj agenciji iz redova demokrata.

Rezoluciju 467, kojom se od Predstavnickog doma trazi podrška nezavisnosti Kosova, 27. juna su podneli republikanac Bendžamin Gilman i demokrata Tom Lantos, obojica članovi Komiteta za medjunarodne odnose i Potkomiteta za nacionalnu bezbednost i medjunarodne odnose Predstavnickog doma.

Gilman i Lantos u tekstu Rezolucije, upucene Komitetu za medjunarodne odnose, navode da bi "Predstavnicki dom trebalo da proglasi podršku nezavisnosti Kosova u skladu sa priznavanjem prava na samoopredeljenje kao fundamentalnog prava svih naroda".

U tekstu se navodi da je Kosovo "Ustavom definisano kao suverena teritorija" jos 1944. godine, da je taj status "potvrdjen jugoslovenskim Ustavom 1946. godine", a "1974. ocuvan autonomni status Kosova kao de fakto republike". Slobodan Milosevic je, kako se navodi, dosao na vlast 1987. sa "platformom ultranacionalizma i antialbanskog rasizma" i "oduzeo Kosovu samostalnost", "izabrana Skupština Kosova je proglasila Kosovo Republiku 1990.", a stanovnistvo Pokrajine na referendumu 1991. opredelilo se za nezavisnost od SFRJ.

Gilman i Lantos u Rezoluciji isticu da "Kosovo u potpunosti zadovoljava principe kojima je bivsim jugoslovenskim republikama priznata nezavisnost, jer je de fakto bilo republika u bivsoj Jugoslaviji".

U Rezoluciji se navodi da je Kosovo bilo "pod okupacijom od 1989. do vojne akcije NATO 1999." i zakljucuje da je "nezavisnost jedina valjana opcija za Kosovo posto je autonomija kao koncept svaki put iznova propadala".

U Pres sluzbi Komiteta za medjunarodne odnose Predstavnickog doma kazu da ta rezolucija jos nije na dnevnom redu i da se ne zna ni kada ce biti - posto se radi o rezoluciji koja se ne odnosi na sprovođenje americkih zakona.

Povodom plana 131 medjunarodne krizne grupe za Kosovo i Metohiju

PONOVO UCENJUJU BEOGRAD

Kosovska Mitrovica, 17. jula

Najnoviji plan medjunarodne krizne grupe, zaveden pod brojem 131, iznalazi nova resenja za severni deo Kosovske Mitrovice.

Prilikom proslonedeljnog boravka član medjunarodne krizne grupe Džems Lajan, direktor srpskog projekta medjunarodne krizne grupe, govorio je o drugacijem vidjenju severnog dela Kosova kada je novinarima rekao "da ima sasvim drugu sliku o severnom delu Kosovske Mitrovice i o cuvarima mosta", kao i da ce "posle prvog obilaska severne Mitrovice, morati da demantuje samog sebe i medjunarodnu kriznu grupu", najnoviji izvestaj i plan govori drugacije.

Po njemu, "medjunarodna zajednica prema Beogradu treba da primeni zestok pritisak, kako bi ih naterala da prestanu da pružaju pomoc Srbima na severu Kosova". Po najnovijem planu medjunarodne krizne grupe, medjunarodna zajednica ce, u suprotnom, Saveznoj Republici Jugoslaviji uskratiti pristup Savetu Evrope i Partnerstvu za mir, kao i pridruživanje Evropskoj uniji. Kako stoji u ovom planu, "treba eliminisati svaku podršku paralelnim strukturama u severnoj Mitrovici, i

treba raditi na tome da UN policija pocne sa hapsenjem cuvara mosta".

Danas je sigurno da je ovaj plan medjunarodne krizne grupe "u stvari plan albanskih lobista koje podrzava Zapad". Rada Trajkovic kaze da "sve sto se sprema protiv Srba i pritisak koji se vrsi prema Beogradu, odvija se u kuhinji supruga sefa kanadske kancelarije u Pristini". Takodje, veli ona, i sef kanadske kancelarije u Pristini se "svakodnevno sastaje sa najekstremnijim albanskim krugovima, praveci tako projekat za Mitrovicu".

Marko Jaksic, clan Izvrsnog odbora SNV severnog Kosova, smatra da su "predstavnici medjunarodne krizne grupe oni isti koji su bili za bombardovanje Jugoslavije, za neizlazak na oktobarske izbore, i to su oni isti koji su crnogorskog predsednika Mila Djukanovica savetovali da i on ne ucestvuje u rusenju prethodnog rezima.

B. Radomirovic

Uz pomoc nemacke vlade

POVRATAK SRBA U KLINU

Pristina, 19. jula (*Tanjug*)

Vlada Nemacke ce u potpunosti podrzati raseljene Srbe sa Kosovo i Metohijaa uz, konkretnu finansijsku pomoc za povratak u tri sela u opštini Klina u Metohiji, a radove na rekonstrukciji i izgradnji kuca u tim selima izvodice nemacka firma PHV, izjavio je danas Tanjugu sef nemacke kancelarije u Pristini Hajnc Peter Randers.

"Pravo svakog pojedinca je da zivi tamo gde je rođen i Nemacka se toga u potpunosti pridrzavala kada su se vracali Albanci, ali isti stav imamo i sada kada treba da se vrte raseljeni Srbi", rekao je Randers.

On je istakao da povratak bez integrisanja i ekonomskog jacanja srpske zajednice na Kosovo i Metohijau ne znaci nista.

Sef nemacke kancelarije je rekao da zemlja koju predstavlja u potpunosti podrzava napore sefa UNMIK-a Mihaela Stajnera da na Kosovo i Metohiji stvori multietnicnost, demokratiju i jednaka prava za sve.

Randers je naglasio da pitanje krajnjeg statusa Kosovo i Metohijaa treba resavati u skladu sa Rezolucijom UN 1244 i pod direktnim nadzorom Saveta bezbednosti UN.

Nemacki diplomata se danas u Pristini susreo s Kosovo i Metohijaskim premijerom Bajramom Redzepijem i taj razgovor ocenio pozitivno, jer se, kako je istakao, i Redzepijeva vlada zalaze za bezuslovan povratak Srba na Kosovo i Metohija i njihovu integraciju u sve drustvene tokove.

Pomoc iz Kanade za srpsku decu na Kosovu i Metohiji

NOVAC STIGAO ZA 15 MINUTA

Vladika rasko-prizrenski Artemije Radosavljevic primio je juce poklon u vrednosti 12.300 kanadskih dolara, koje su nasi ljudi na velikom saboru Srba, odrzanom krajem juna na Nijagarinim vodopadima, prikupili kao pomoc srpskoj deci na Kosovu i Metohiji.

Ovaj novac, uplacen u Torontu, stigao je u Beograd za petnaestak minuta zahvaljujuci Vestern Unionu koji najbrze i najsigurnije transferise pare u 180 zemalja na 124 hiljade lokacija.

Vladika Artemije je novac podigao u Srpskoj regionalnoj banci, a citav posao prenosa sredstava obavio je EKI transfers, kao ovlaseni agent Vestern Union-a za Jugoslaviju.

Ova firma je za nesto vise od godinu dana "razapela" mrezu u 110 mesta u Srbiji i Crnoj Gori. Zahvaljujuci poslovnoj saradnji sa 22 banke i crnogorskom postom gradjani, kojima je novac poslat iz inostranstva, mogu da ga podignu na nekoj od 200 lokacija - bankarskih i postanskih saltera sirom zemlje.

Na Kosovu i Metohiji zaokruzen jedinstven obrazovni sistem

BEOGRAD "ISKLJUCEN" IZ PROSVETE KOSOVA I METOHIJE

KOSOVSKA MITROVICA - Srpski paralelni obrazovni sistem bice izbegnut, a prilozi Vlade Srbije prosveti na Kosovu i Metohiji bice "iskljuceni", ili ce zavisiti od dogovora sefa Unmika i predsednika Republickog kordinacionog centra za Kosovo i Metohiju - navodi se u zajednickom dokumentu o visem i visokom obrazovanju Ministarstva prosvete i sporta Srbije, Unmika i Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije iz Pristine.

Svim ucenicima i studentima srpske zajednice garantovace se obrazovanje koje je u skladu s kosovskim obrazovnim sistemom, postujuci didakticku specificnost srpskog obrazovanja. Jedinstven i integrisan multietnicki Kosovo i Metohijaski obrazovni sistem priznat je kao konacan rezultat svih reformi.

Srpska zajednica ce dobiti izvestan stepen autonomije unutar ogranicenja o kojima su se dogovorili Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju Kosovo i Metohija i predstavnici kosovskih Srba. U dokumentu se dalje navodi da ce od 2. 800 srpskih prosvetnih radnika na Kosovu i Metohiji posla biti za 2. 500 i da ce oni od 1. septembra potpisati nove ugovore o radu s vlastima u Pristini.

Da je Beograd ostao bez uticaja na srpsku prosvetu na Kosovu i Metohiji vidi se u novom clanu: "reprezentovanje pitanja srpskog obrazovanja, razvoja obrazovne politike i sprovedjenja obrazovanja i postupaka u srpskim skolama obavljace Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju Kosovo i Metohija". Zbog vecinskog srpskog zivlja na severu Kosova i Metohije formirace se mitrovacki regionalni prosvetni odbor, dok Pristina ne preuzme konacno sve ingerencije. Sve javne isprave bice po propisu iz Pristine.

U ovom dokumentu priznaje se univerzitet u Kosovskoj Mitrovici pod tim nazivom ,ali i albanski univerzitet u Pristini. Ovi univerziteti bice vremenom integrisani i jedinstveni sto je, izmedju ostalog, sadrzano u ovom dokumentu.

PONOSAN SAM STO SAM BIO U OVK

Iako je Ilir Dugoli, šef kabineta premijera Kosova i Metohije, meglom potvrdio da je dr Bajram Redzepi spreman da prvi put progovori za srpske medije u utorak 25. juna 2002. godine, do susreta nije doslo.

Uprkos brizljivim pripremama, umalo 10. jula nije propao i drugi pokušaj. Čuvar na kapiji zahtevao je da se uveri u ispravnost pasosa pridoslice koja je prosto odbijala da poveruje kako je dr Redzepi u Tirani. Zahvaljujući naporu nešto ljubaznije službenice na glavnom ulazu u Government Building, koja nije prestajala da se mrsti na licnu kartu u ruci, posle nešto dužeg telefonskog razgovora u kojem je preporučeno krace albansko-englesko ubedjivanje, i jos dužeg i detaljnijeg pretresa, pojavila se jedna od premijerovih sekretarica.

Za nepune tri godine, dr Redzepi je od lekara u mitrovickoj bolnici postao gradonačelnik južnog dela Kosovske Mitrovice, a potom i premijer - pobedivši Hasima Tacija i Ramusa Haradinaja, dve najveće legende kosovskih Albanaca, bivše komandante Oslobođilacke vojske Kosova.

U kabinetu dominira kaki kozna garnitura za sedenje, ogroman radni sto i iznad njega umesto slike Ibrahima Rugove, predsednika Kosova i Metohije, ganc nova kolor fotografija Kofija Anana, generalnog sekretara Ujedinjenih nacija. Bajram Redzepi je u elegantnom sivom odelu, začudjujuće identično onom koje nosi i njegov saradnik.

Pitamo dr Redzepija zasto u ovom trenutku, kada medjunarodna zajednica insistira na uspostavljanju odnosa sa Beogradom, Vlada Kosova i Metohije forsira diplomatske odnose sa Albanijom, zasto je potpisan ugovor o stvaranju bescarinske zone sa najnerazvijenijom zemljom regiona (Mihael Stajner, šef UNMIK-a ga je ponistio) koja je ponudila građanima Kosova da samo sa jednim identifikacionim dokumentom prelaze granicu?

- To nije bio ugovor o stvaranju bescarinske zone već je to bio memorandum o saradnji, odnosno trgovini. Sustinski, tu nema nikakvih prepreka.

Zasto je onda Stajner ponistio taj dokument?

- Jer procedura nije ispostovana do kraja, inace taj ugovor ce biti potpisan. Oni koji su ga potpisali Ali Jakupi, kosovski ministar trgovine i industrije i albanski ministar finansija, nehotice su se nasli na mestu koje je rezervisano za gospodina Stajnera. Ipak treba da znate da mi imamo protokol kojim odredjena ministarstva mogu da iniciraju razne ugovore. Ali ne i da potpisuju medjunarodne ugovore jer su po Rezoluciji 1244 Kosovo i Metohija jos sastavni deo SR Jugoslavije pod upravom UNMIK-a?

- Mi smo takve memorandume o saradnji spremni da potpisemo i sa Crnom Gorom, Makedonijom, ako treba i sa Srbijom, gde ne postoji neka potreba da se potpisuje takav dokument.

Zasto ne treba sa Beogradom potpisivati dokumenta?

- Jer već postoje ekonomske veze, samo treba da se legalizuju.

Zar kao premijer Kosova i Metohije mozete sverc nazivati trgovinom?

- Da. Ta trgovina je neki put ilegalna izmedju Kosova i Srbije, ali kao sto rekoh spremni smo da i to legalizujemo.

Da li je bilo nekih, makar i najmanjih signala koji bi vam pokazali spremnost Beograda da se normalizuju odnosi?

- Do sada nismo osetili takvu spremnost iz Beograda. Mi smo isto za normalizaciju, ali neki put je to samo verbalno. U praksi se deluje drugacije.

Čak ni Nebojsa Covic nije bio konstruktivan?

- Covic nije zainteresovan za ekonomske veze, nego za neke druge stvari: raseljena lica, nestale, bezbednost...

Osim sto nemate dobre odnose sa Beogradom, ni odnosi sa susednom Makedonijom nisu mnogo bolji?

- Nije tacno da nemamo nikakve veze sa Makedonijom. Poceli su dogovori u vezi s trgovinom. Mi smo jasno pokazali da nismo ni za kakav konflikt, već naprotiv, da se stvore praktični uslovi za život ljudi, narocito onih koji su osteceni, kojima je upropascena imovina.

Hasim Taci, čije vojnicko iskustvo nije beznacajno, cesto je vidjan u Tetovu kao gost Arbena Džaferija, a ima indicija da je i Ramus Haradinaj takodje u to vreme bio u Makedoniji. Smatrate li da oni nisu na odredjeni način pružili podršku ONA?

- Smatram, jer ja sam iz iste partije (Demokratska partija Kosova) kao i Taci. Ponavljam, bili smo jasni, nikakvo nasilje, već samo dijalog koji bi doveo do poboljšanja uslova života građana Makedonije i albanskih grupa.

Znaci, nemate ni najmanju sumnju da se javno govorilo jedno a činilo sasvim suprotno?

- Moram reci da i Srbija i Makedonija imaju slicnu strategiju i da ja kao premijer Kosova mislim da ne treba da bilo kome to dokazujem. Meni je vazno da medjunarodna zajednica shvata nas novi trend.

Kakav je to trend?

- Da Albanci na Kosovu ne žele da budu žrtve, taoci prošlosti, nego da gledamo u budućnost i da se sto pre oslobodimo Srbije kako bi svim državama u regionu bilo bolje.

Jedan od najvećih izazova koji je stavljen pred vasu vladu jeste borba protiv organizovanog kriminala. Sta konkretno mozete kao premijer da ucinite kako biste prekinuli sverc cigareta, oruzja, droge... s obzirom na to da su čak i najvisi funkcioneri kosovskog društva korumpirani?

- Korupcija je rak-rana za sve države Balkana.

Kosovo je na lošem glasu kad je organizovani kriminal u pitanju, zar ne?

- To je vaše mišljenje sa kojim se ne mogu složiti. Kosovo je samo tranzit.

Ipak, podaci Interpola govore da je promet narkotika preko Kosova veoma veliki?

- Tacno, ali...

Ali ipak tvrdite da organizovani kriminal i korupcija praktično ne postoje na Kosovu i Metohiji. Ako je tako, zasto ste izradjivali nacrt strateskog antikorupcionog plana?

- Ne negiram. Ali to je zato sto je Kosovo geografski centar tih stvari kao sto su narkotici i sve ostalo. Postoje i mafijasi, albanski, ruski. Zna se da se kriminalci najlakše dogovore.

Zaista?

- Mi smo od početka formiranja vlade bili i protiv organizovanog kriminala. Slozili smo se sa Stajnerom da ne moze biti nikakve tolerancije prema kriminalcima, da nema nedodirljivih ljudi, pocev od predsednika Kosova Ibrahima Rugove do najobicnijeg gradjanina.

Zar je Rugova umesan u organizovani kriminal?

- Nisam to hteo da kazem, vec da je nasa obaveza da se ove negativne tendencije naseg drustva iskorene bez obzira na to ko je u pitanju.

Nedavno je u Pristini bila i Karla del Ponte, tuzilac Haskog tribunala. Da li je zahtevala da se dostave dokumenti, koji bi mogli da potkrepe neku optuznicu protiv Tacija, Haradinaja i Agima Cekua, komandanta Kosovskog zastitnog korpusa?

- Karla del Ponte nije pominjala nicije ime niti je trazila bilo kakav dokument. Mi smo izrazili spremnost da ljudi iz Haskog tribunala pokrenu istrage tamo gde je bilo rata i(li) kriminalnih radnji koje potpadaju pod jurisdikciju ovog suda. Isto tako smatram da ta istraga mora biti ozbiljna i argumentovana. Ona ne moze da se osloni na to sto vi tvrdite - da postoje tajne optuznice protiv Tacija, Haradinaja i Cekua.

Oprostite, ali ni vi ni ja ne mozemo znati da li protiv pomenutih postoje tajne optuznice, zar ne?

- Siguran sam da ne postoje. Koliko mi imamo informacije, a verujte, one su pouzdane i iz medjunarodnih izvora, ne postoje tendencije da ce ljudi koje pominjete biti optuzeni. To sto ste malopre rekli, to su samo reci koje je bez ikakvog pokrica izgovorio Vladan Batic. Isto tako me optuzio gospodin Covic da sam Srbima skidao glave u Kosovskoj Mitrovici...

Jeste li?

- Na kraju se pokazalo da je to ordinarna laz. Nije trazeno od nas da dostavljamo bilo kakve informacije jer smo mi institucije koje su nedavno stvorene i ne posedujemo te stvari. Osim toga, to je istovremeno i nadleznost policije i UNMIK-a.

Ipak, od samog osnivanja Oslobodilacka vojska Kosova pravila je bazu podataka u kojoj su bili, izmedju ostalog, spiskovi - onih koji su pristupili ovoj organizaciji, nepozeljnih, uglavnom srpskih pojedinaca, novinara. Pretpostavljam da bi i Ceku, kao jedan od najistaknutijih komandanata OVK, mogao da da dragocen doprinos u pronalazenju pomenute baze podataka. Da li ste pokusali da dodjete do te baze podataka koja bi svakako bila od pomoci haskim istraziteljima?

- Te detalje ne znam niti je u mojoj nadleznosti da to znam. To ce haski istrazitelji da utvrde i ako postoje bilo kakve informacije, verujem da su oni sposobni da ih pronadju. Takodje, napomenuo bih da OVK nikada nije okarakterisan kao kriminalna ili teroristicka organizacija, a to sto je odredjeni krugovi u Beogradu tako zovu ne znaci nista. I zato ne moze da se aktivnost OVK kriminalizira jer je to bio narodni ustanak protiv Milosevica i njegovog rezima. A kakav je taj rezim, vidimo sada i na Milosevicevom sudjenju u Hagu.

Jeste li vi bili pripadnik OVK?

- Jesam i ponosan sam sto sam bio u OVK. Bio sam hirurg i borio sam se za svoje ideale. Borio sam se protiv Milosevicevog recima koji nas je diskriminisao, koji je ovde sproveo aparthejd nad mojim narodom. Ako neko treba da se stidi, onda je to populacija koja je podrzavala taj rezim, a ne mi Albanci.

Pretpostavljam da ste svesni da Srbi na Kosovu zive u stalnom strahu za svoj zivot, da povratak raseljenih, odnosno pronalazenje nestalih osoba nikako ne krece sa mrtve tacke. Smatrate li da Albanci u ovom trenutku sprovode neku vrstu aparthejda nad Srbima i ostalim nealbancima?

- Smatram da smo zavrшили intervju.

LIDIJA KUJUNDZIC - NIN br. 2690, 18. jul 2002.

Izbeglice sa Kosova i Metohije u Somboru

CEZNJA ZA DOMOM I DVORISTEM

Sombor, jula

Porodice sa Kosova i Metohije koje su smestene u prihvatnom centru, pored somborskog hotela "Sloboda", ocekuje brz povratak na Kosovo i Metohiju. Ovde su smestene porodice iz Urosevca, Gadimlja i Peci. Uslovi smestaja, kako kazu, nisu najbolji, ali se ne zale i isticu da je najvaznije to sto su se privremeno sklonili, jer su ubedjeni, svi do jednog, da je sadasnji smestaj samo privremeno utociste i da ce se veoma brzo vratiti svojim kucama.

Izbeglicu iz Gornjeg Nerodimlja Desimira Niksica smo zatekli ispred prihvatnog centra. Izasao je da proseta unuka, koji je trazio da mu se kupi sladoled. Sa oko 150 srpskih porodica, kaze, pobegao je samo dan posto su se sa Kosova i Metohije povukli vojska i policija.

- Nije imao ko da nas stiti, a sa svih strana su poceli da dolaze uniformisani Albanci sa oznakama OVK, pa cak i neke nase komsije i neki koje smo poznavali. Iako je NATO bio na Kosovo i Metohijau, mi smo se osetili nesigurnim i morali smo da napustimo kuce i imanja - veli Desimir Niksic.

- Procitao sam da je pripremljen plan za povratak, ali jos ne znam detalje. Osecam, kada medjusobno razgovaramo, da postoji zelja da se vratimo. Najvise se medju nama pominje Nebojsa Covic, koji na tome i najvise radi, ali se nama cini da za takav poduhvat jos uvek nije spremna medjunarodna zajednica - istice Niksic.

Desimira Niksica i njegovu porodicu, ali i sve izbegle sa Kosova i Metohijaa, zabrinula je pojava plakata u kojima Albanci izrazavaju negodovanje zbog planova o povratku. Takodje ih je zabrinuo i stav DzVM u Somboru, koji se usprotivio kupovini stanova ili kuca za povratnike, kojima bi se trajno resilo njihovo pitanje.

- I mi, kao i druge nase izbeglice, ovde smo, verujem, privremeno. Nas dom je Kosovo i Metohija i mi cemo se tamo kad-tad vratiti, ako ne ja, a ono sigurno moja deca i moj unuk, koji, kao i mi odrasli, traze svoj grad, svoju kucu i dvoriste. Ovim ne zelim da kazem da nas gradjani i vlasti ne prihvataju i da ne vode brigu o nama, ali mi ceznemo za svojim domom na Kosovu i Metohiji - kaze Desimir Niksic.

Z. Zejneli

KOSOVSKI CORSOKAK

Pise: Valentin KUNJIN, politicki komentator RIA "Novosti" (Moskva)

Moskva, 18.07.2002.godine.- Savet bezbednosti OUN planira da u najskorije vreme razmotri na svom zasedanju situaciju na Kosovu. Na zasedanju ce prisustvovati kosovska delegacija i sef civilne misije OUN u pokrajini, Mihael Stajner. Medjutim, nastali su problemi oko formiranja sastava delegacije. Predstavnici srpske koalicije "Povratak" u kosovskom parlamentu izjavili su da nece putovati na zasedanje u sastavu delegacije u koju je Stajner pozvao predsednika, premijera i predsednika parlamenta Kosova (svi oni predstavljaju albansko stanovnistvo pokrajine). Rukoovdilac srpske poslanicke grupe Rada Trajkovic izjavila je da Srbi ne zele da budu dekoracija u albanskoj delegaciji. Pokusaj da se Kosovo u Savetu bezbednosti OUN predstavi u takvom sastavu, kazala je Trajkovic, predstavlja kršenje rezolucije 1244 Saveta bezbednosti i prejedicira status pokrajine. Ona je naglasila, da je saglasno toj rezoluciji Kosovo sastavni deo Jugoslavije, pa prema tome nema medjunarodni status a Stajner pokusava da kosovsku delegaciju predstavi kao drzavnu. Predstavnici vodećih albanskih politickih partija na Kosovu pozurili su da osude izjavu Rade Trajkovic, nazvavši stav srpske poslanicke grupe pokusajem da se destabilizuje situacija u pokrajini. Medjutim, ovakve optuzbe nipošto se ne mogu okvalifikovati argumentovanim. Incident sa formiranjem delegacije radi odlaska u NJujork nije slucajan i jos jednom svedoci o tome da pricati o makar kakvoj-takvoj stabilizaciji situacije u pokrajini Kosovo znaci svesno iskrivljivati pravu sliku o onom sto se desava u pokrajini. Izjave komande natovskih mirovnjaka, sefova misija OUN i OEBS na Kosovu o tome da je u pokrajini "postignut znacajan napredak", nema ama bas niceg zajednickog sa stvarnoscu. Istina, prestao je krvavi teror koji je duze od dve godine vrsila OVK nad predstavnicima nacionalnih manjina, pre svega nad Srbima. Svima je poznato da je u etnickom ciscenju iz pokrajine oterano 280 hiljada ljudi. Pa ipak, to rukovodstvima misija OUN nije smetalo da u pokrajini organizuju najpre lokalne, a zatim i parlamentarne i predsednicke izbore, ciji su rezultati unapred bili predodredjeni. Kosovski Albanci su, naravno, dobili potpunu kontrolu kako u lokalnim organima vlasti, tako i u parlamentu. Za predsednika Kosova izabran je albanski nacionalista Ibrahim Rugova, sef civilne misije OUN na Kosovu ne jednom je izjavljivao da ce stvaranje struktura vlasti na Kosovu doprinositi daljim "demokratskim transformacijama" u pokrajini i postovanju osnovnih odrednica rezolucije 1244 Saveta bezbednosti OUN u kojoj se, pored ostalog, navodi da je Kosovo neodvojivi deo Srbije i Jugoslavije. Medjutim, lideri kosovskih Albanaca na to gledaju sasvim drugacije. Oni, doduse, nikada nisu ni krili da je njihov krajnji cilj - nezavisnost pokrajine, njeno odvajanje - ne samo fakticko, nego i pravno - od Jugoslavije. To je u vise navrata izjavljivao taj isti Hasim Taci - sada politicar, a u nedavnoj proslosti glavesina takozvane OVK, koja je stvorena i naoruzana sredstvima albanske narkomafije, koja je svojom mrezom opasala citavu Evropu. I sada se sve ociglednije ispoljava neodgovornost delovanja Zapada, koji je dopustio da se na Kosovu formiraju parlamentarne i predsednicke strukture na temeljima albanskog nacionalizma. Samim tim je prakticno dat zamajac za aktiviranje seperatistickih pretenzija kosovskih Albanaca. Na primer, Ibrahim Rugova je otvoreno izjavio da je program njegove partije u sustini "strategija drzave Kosovo". Konkretne krajnje ciljeve te strategije oznacio je u nedavnom intervjuu sef vlade pokrajine Bajram Redzepi, koji je rekao da "vidi Kosovo u procesu regionalne i evroatlantske integracije na svim nivoima". "Mi smo deo Evrope - izjavio je Redzepi - i tu cinjenicu mi smo delom potvrdili". Istina, on nije precizirao kakvim, zapravo, delom.

Kao otvoreno ignorisanje rezolucije 1244 Saveta bezbednosti OUN od strane kosovskih Albanaca mozemo oceniti posetu Kosovu aprila ove godine, na poziv Redzepija, premijera Albanije Pandeli Majka i potpisivanje u toku te posete niza zvanicnih dokumenata. Razvoj situacije na Kosovu ne moze a da ne izazove bojazan ako se uzme u obzir "rodoslov" nekih aktuelnih kosovskih politicara. Mnogi od njih su bivsi terenski komandiri, poznati po svojim tesnim vezama sa razlicitim teroristickim organizacijama i mafioznim strukturama. Tu ociglednu cinjenicu morao je nedavno da prizna i sam Mihael Stajner. Ako ne poklanjamo duznu paznju Kosovu, izjavio je on, odavde uskoro Evropi moze zapretiti opasnost, analogna avganistanskoj. Po recima Stajnera, rad misije OUN na Kosovu "ima mnogo zajednickog sa borbom protiv 'Al-Kaide', jer, iako se ne moze sa sigurnoscu utvrditi da se teroristi bin Ladena nalaze na Kosovu, mnogi znaci primoravaju nas na oprez i bojazan da se oni mogu aktivizirati u ovoj pokrajini". Stajner je takodje izjavio, da zasad ne polazi za rukom da se "umire i da se pripise postovanje civilizacijskih normi bivsim partizanima iz OVK, jer se tome uporno protive najradikalniji lideri". Tome jos treba dodati da, po podacima citavog niza izvora, u rukama bivsih terorista OVK sada ima preko 50 hiljada jedinica nelegalnog streljackog oruzja i da je Kosovo kljucni elemenat sverca oruzja i narkotika koji stizu iz juznoazijskih predela i Avganistana. Takvi su zapravo danas rezultati akcije zapocete 1999. godine od strane Severnoatlantske alijanse u operaciji za "zastitu ugnjetavanih od strane Beograda kosovskih Albanaca".

Svakog meseca sa Kosova i Metohije ode u svet nekoliko tona droge

POLJA MARIHUANE UMEMTO PSENICE

KOSOVSKA MITROVICA - Albanski narkobiznismeni sve jace ucvrscuju svoju celnu poziciju u Evropi, ali i u svetu i ostvaruju milionske dolarske zarade od prodate droge.

Put droge vodi iz Avganistana, Srednjeg Istoka i Turske, preko Kosovo i Metohijaa, na trziste Evrope i Severne Amerike, kako pokazuju najnovije studije Svetske zdravstvene organizacije i UNHCR-a iz Pristine.

Sve cesce se na Kosovo i Metohijau organizuje i proizvodnja droge.

Ovog leta polja marihuane zamenila su pšenicu i kukuruz.

Samo u ovom mesecu u opštini Vucitrn na severu Kosovo i Metohijaa, pored magistralnog puta Kosovska Mitrovica - Pristina, 100 UN policajaca i vojnika KFOR-a sakupilo je "letinu" sa cetiri polja zasejana marihuanom u procenjenoj vrednosti vise od milion dolara.

- Marihuana je cupana iz korena kako ne bi ponovo izrasla. Sva marihuana ce biti spaljena, a vojnici KFOR-a i UN policije nastavice s otkrivanjem i unistavanjem polja ove droge svuda po Kosovu i Metohiji - kaze Dzon Cepman, potparol UN policije.

Pocetkom juna na granici Kosovo i Metohijaa sa Srbijom, u Leposavicu uhapsen je S. L. sa 17 kilograma preradjene marihuane i drugom drogom uzetom od Albanaca, s namerom da je rasturi u Beogradu.

Dosad prikupljeni policijski dokazi pokazuju da je Kosovo i Metohija po poljima marihuana pocelo da zamenjuje Avganistan i da 81 odsto omladine koja koristi drogu, upotrebljava marihuanu. Na drugom mestu su farmaceutski narkotici sa 53 odsto, a heroin je zastupljen cak sa 39 odsto.

Upotreba legalnih narkotika na Kosovo i Metohijau je cak zastupljenija nego u Zapadnoj Evropi. Marihuana je zastupljena u svim delovima Kosovo i Metohijaa i ona se ovde sasvim normalno prodaje i koristi na ulici. Dolazak KFOR-a i UMNK-a na Kosovo i Metohija nije nista promenio, albanski narkobiznismeni su cak mnogo vise ojacali, pa je sada juzna srpska pokrajina centar za plasiranje, ali i proizvodnju droge u Evropi.

Najjevtinija na svetu

Droga je na Kosovo i Metohijau najjevtinija na svetu. Albanski "fisovi" ovde ne krcme drogu na gram, vec na desetine kilograma. Kilogram heroina u Pristini kosta samo 16.000 dolara, dok mu je cena na evropskom trzistu najmanje dvostruko veca.

Ispod tezge

Mnoge apoteke na Kosovo i Metohijau izdaju lekove ispod tezge. Samo u toku prosle godine kosovsko- metohijska agencija za registraciju lekova zatvorila je 137 ilegalnih apoteka Albanaca u kojima su mogli da se dobiju narkotici na recept - kaze Nanu Vuori, glavni medjunarodni sluzbenik u Ministarstvu zdravlja pri SZO.

Intervju - DzeJMS LAJON, direktor beogradske kancelarije mocne Medjunarodne krizne grupe (I deo)

AKO SE NE PROMENI POLITIKA BEOGRADA, SIGURAN ISHOD: SVI SRBI POD JEDNOM SLJIVOM

Zoran Miljatovic, Danijela Milinkovic

Medjunarodna krizna grupa, jedna od najjuticajnijih nevladinih organizacija, ciji se izvestaji nalaze na stolovima svetskih mocnika, kancelariju u Beogradu ima vec pet godina. Do sada su napravili vise od 25 politickih analiza o desavanjima u Jugoslaviji. Direktor kancelarije Dzejms Lajon (doktorirao je na istoriji Balkana, srpski govori gotovo bez naglaska) upravo je zavrrio analizu "afere Pavkovic" i njenih posledica po politicku i bezbednosnu situaciju u Jugoslaviji.

Razgovor, medjutim, pocinjemo od njegove nedavne posete Briselu. Ekskluzivno za Nedeljni Telegraf Lajon govori o nagloj promeni politike Evropske unije u vezi sa buducnoscu Jugoslavije:

- Brisel se okrenuo za 180 stepeni, jer su sada ubedjeni da Solanin plan nije neki temelj za dalji razvoj odnosa izmedju Srbije i Crne Gore. Postalo im je potpuno jasno da ne moze i ne sme da postoji jedna drzava koja ima dva ekonomska sistema. Ako buduca zajednica Srbije i Crne Gore zeli da potpise sporazum o stabilizaciji i asocijaciji sa Evropskom unijom mora imati ujedinjeno trziste. Znaci, najlabavija federacija ili konfederacija, ali ujedinjeno trziste i ujedinjena ekonomija.

Kako je doslo do tog zaokreta politike Brisela?

- Tamo se vodi borba izmedju Solane i Krisa Patena. Cini mi se da Paten dobija, a on je veoma uporan u insistiranju da mora postojati zajednicko trziste, inace nema nista od stabilizacije. EU je vec pripremila ceo niz propisa i pravila za sve zemlje bivse Jugoslavije. Kad su videli tekst Solaninog plana o buducjoj zajednici Srbije i Crne Gore shvatili su da bi morali potpuno da promene celu tu proceduru zbog jedne drzave. Evropska birokratija funkcionise veoma sporo i njima je lakse da ostanu na pat poziciji nego da prave neku novu politiku.

Znaci li to da od Beogradskog sporazuma nema nista?

- Sto odsto sam siguran da se menja sustina tog dogovora i da ce EU ici ka ozbiljnom pritisku na Djukanovica da zaboravi sve sto je potpisao. Moraju se stvoriti zajednicka unija, carina, trziste, valuta, bankarski sistem...

Mislite li da ce Crnogorci pristati na to? Srbi su Kosovo izgubili zbog lose uprave. Sad to preti Republici Srpskoj Cini se da Zapad i, pre svega, SAD ozbiljno razmisljaju o prekompoziciji Balkana po etnickim granicama...

- Tu pricu o podeli po etnickim granicama nisam cuo ni od jednog ozbiljnog zapadnog politicara i analiticara. To niko ne spominje kao opciju.

Niko ne spominje ni nezavisne, razdvojene Srbiju i Crnu Goru...

- Spominje. Kao sto znate, postoji odredjen broj politicara u Vasingtonu, na primer, koji bi zeleli da vide nezavisnu Crnu Goru.

Ne mozete, ipak, osporiti cinjenicu da su ovde vec donekle napravljene etnicke granice. U Hrvatskoj, Bosni, na Kosovu, u Makedoniji...

- Da, za Hrvatsku, Makedoniju i Kosovo ste donekle u pravu. Medjutim, etnicke granice u BiH mnogo su labavije u odnosu na, recimo, Hrvatsku, Kosovo, Makedoniju. Prvo, tamo svi govore isti jezik. To je jedan narod, podeljen po verskim principima, koji govori jedan jezik s raznim dijalektima. Drugo, ljudi imaju potpunu slobodu kretanja po celoj BiH. I, trece, Republika Srpska je na pragu politickog, drustvenog i ekonomskog samoubistva zbog korupcije lidera i ogromnog lopovluka u vladajucim krugovima.

Nastavice se...
